

MUSIIKKI

1. Yleistä

Musiikilla on taideaineena keskeinen tehtävä oppilaan tunne-elämän kasvun ja luovuuden tukemisessa. Musiikin erikoisluokkaopetus tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia yhteistoimintaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Yhteistoiminnassa saadut kokemukset lisäävät turvallisuuden tunnetta ja tukevat näin oppilaan myönteisen minäkäsityksen kehittymistä. Uteliaisuuden herättäminen, leikinomainen toiminta ja iloinen yhdessäolo ovat edellytyksiä oppilaan luovan musiikillisen ajattelun kehittymiselle. Musiikkiluokkien ensisijaisena tavoitteena ei ole kasvattaa musiikin ammattilaisia, vaan monipuolisesti musiikkia harrastavia ihmisiä.

Alaluokilla käynnistyneet kuoro, soittaminen, oman instrumentin opiskelu, sinfoniaorkesteri, musiikinteoria ja säveltapailu jatkuvat yläluokilla monipuolistuen. Orkestereille, kuoroille, yhtyeille ja solisteille valmistetaan ohjelmisto, josta kootaan kokonaisuuksia ja konsertteja muita esiintymistilaisuuksia varten. Musiikin erikoisluokat konsertoivat yhdessä ja tekevät yhteistyöprojekteja muun muassa Oulun Konservatorion, Oulu Sinfonian, Pohjan Sotilassoittokunnan, Oulun seurakuntien ja Madetojan musiikkilukion kanssa.

2. TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

Tavoitteet

Peruskoulun yleisten tavoitteiden ja musiikinopetussuunnitelman lisäksi musiikkiluokkaopetuksessa pyritään seuraaviin erityistavoitteisiin:

- Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot musiikin jatkuvaa harrastamista varten laulussa, soitossa, teoriassa, säveltapailussa, musiikkiliikunnassa, kuuntelussa ja musiikkitiedossa.
- Oppilaan asenteet kehittyvät myönteisiksi musiikin vastaanottamiselle ja jatkuvalla harrastamiselle.
- Musiikin erikoisluokan työtapojen ja toimintakulttuurin myötä oppilaan keskittymis- ja kuuntelukyky kehittyvät.
- Oppilaalle annetaan mahdollisuus käyttää lahjakkuuttaan luovaan toimintaan. Suulliseen esitykseen ja muihin taito- ja taideaineisiin integroimalla voidaan valmistaa erilaisia koulumusikaaleja ja musiikinäytelmiä. Oppilaita rohkaistaan ilmaisemaan itseään liikunnallisesti musiikin pohjalta ja tuottamaan omia melodioita.
- Oppilas ymmärtää valmiin musiikkiesityksen kuten konserttien, musikaalien ja äänitteiden tuottamisen vaiheet ja erilaiset tekniikat.
- Oppilas kehittyy tasapainoiseksi, sosiaaliseksi ja yhteistyökykyiseksi.
- Oppilaan itsetunto kehittyy.

Tavoitteisiin pyritään kehittämällä oppilaan arviointikykyä seuraavien musiikkiluokkatyön osa-alueiden avulla:

- kehittämällä oppilaiden valmiuksia laulamissa, henkilökohtaisen instrumentin soittamisessa, orkesterityössä, musiikkiliikunnassa ja luovassa toiminnassa.
- järjestämällä oppilaille säännöllisiä orkesteri-, kuoro- ja yhtyeharjoituksia.
- antamalla oppilaille musiikkioppilaitosten perustasoiset tiedot ja taidot oman instrumentin soittamisessa, säveltapailussa, musiikinteoriassa ja yleisessä musiikkitiedossa.
- antamalla oppilaille tilaisuuksia esiintyä yksin ja yhdessä toisten kanssa.
- ohjaamalla oppilasta musiikin pariin sekä elävää musiikkia että äänitteitä kuuntelemalla.
- tutustuttamalla oppilaat oman ympäristönsä ja oman kansansa musiikkikulttuuriin sekä kansainväliseen musiikkiin kansanmusiikin, kevyen musiikin ja taidemusiikin avulla.

Sisällöt

2.1 Laulaminen

Musiikkiluokkalaisille opetetaan kullekin ikäryhmälle sopivia ajankohtaisia ja eri luokka-asteilla käsiteltävien aihepiirien lauluja. Laulua opettaessa kiinnitetään huomiota luonnolliseen äänenkäyttöön, sävelpuhtauteen, rentouteen, lauluasentoon, hengitykseen, artikulaatioon, fraseeraukseen ja harmonioiden kuulemiseen moniäänisessä laulussa. Lauletaessa kiinnitetään huomio tyylinmukaiseen ilmaisuun sekä akustisesti että mikrofonin kanssa. Keskeisenä tavoitteena on laulamisen taito ja haasteellisen laulumateriaalin hallinta sekä innostus tutustua avoimesti monipuoliseen musiikkiin. Opetuksessa edetään yksiaänisestä laulusta moniääniseen ja harjoitetaan säännöllistä kuorotoimintaa. Kuorotoimintaan sisältyy myös a cappella -ohjelmistoa.

Musiikkiluokkalaisen lauluharjoituksissa hyödynnetään musiikin teorian ja säveltapailun antamia taitoja. Tavoitteena on laulun puhtaus ja sujuva nuoteista laulamisen taito. Laulamisen avulla opiskellaan ja analysoidaan musiikin rytmiä, melodiaa, harmoniaa, sointiväriä, dynamiikkaa ja muotoa.

Laulamisen osa-alueet	Keskeistä	Toimintatapoja	Toimintaympäristö ja välineet
Äänenhuolto	<ul style="list-style-type: none"> • virittäytyminen • hengitys, rentous • puhtaus • äänialueen laajentaminen	<ul style="list-style-type: none"> • sävelpuhtauden ja harmonioiden edistämisharjoituksia • virittäytymis-, rentous-, hengitys- ja	<ul style="list-style-type: none"> • riittävän suuri ja akustisesti sopiva kuorotila

	<ul style="list-style-type: none"> · henkilökohtaiseen laulamiseen rohkaistuminen · rohkaisu hyvän fyysisen kunnon ylläpitämiseen 	<ul style="list-style-type: none"> äänen-avausharjoitukset · musiikkiliikunnalliset harjoitukset 	
Lauluohjelmisto	<ul style="list-style-type: none"> · monipuolinen ohjelmisto · kouluvuoden teemat · henkilökohtainen onnistuminen · konserttiohjelmistojen valmistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> · laulaminen ilman säestystä · laulaminen erilaisilla säestyskoonpanoilla · mikrofonilaulutekniikka 	<ul style="list-style-type: none"> · musiikkiluokka, jossa on äänentoistovälineet · monipuolinen säestyssoitinvalikoima · laaja laulukirja- ja nuottimateriaali
Kuoro	<ul style="list-style-type: none"> · yksinäisyydestä moniäänisyyteen · stemmojen tasapaino ja yhtenäinen sointi · artikulaatio ja fraseeraus · sävelpuhtaus ja rytminen tarkkuus · dynamiikan noudattaminen · musiikkityylien noudattaminen · kuoroilmaisuus · musiikin eri osa-alueiden; rytmin, melodian, harmonian, sointiväriin, dynamiikan ja muodon opiskeleminen 	<ul style="list-style-type: none"> · äänenhuolto · säännölliset stemma- ja kuoroharjoitukset · musiikin teorian ja säveltapailun hyödyntäminen · musiikkiliikunnalliset harjoitukset · erilaiset kuorokoonpanot · esiintymiset ja konsertit 	<ul style="list-style-type: none"> · riittävän suuri ja akustisesti sopiva kuorotila · kuorokorokkeet · erilaiset esiintymistilanteet · monipuolinen kuoronuotisto · nuotinnusohjelma · esiintymisasi · tallenteet

2.2. Soitonopetus, yhteismusisointi ja orkesterityö

Musiikkiluokilla opiskellaan jonkin orkesterisoittimen soittoa. Alkavan musiikkiluokan soittimiin kuuluvat muun muassa poikkihuilu, oboe, klarinetti, alttosaksofoni, fagotti, trumpetti, käyrätorvi, pasuuna, lyömäsoittimet, viulu, alttoviulu, sello ja kontrabasso. Oppilaat opiskelevat henkilökohtaisen instrumenttinsa soittoa. Soitonopetus on pääasiassa yksilöopetusta. Soitonopettajat järjestävät musiikkioppilaitosten vaatimusten mukaisia tasosuorituksiaoppilaiden edistymisen mukaisesti.

Rinnan soitonopetuksen kanssa oppilaat osallistuvat orkesteriopetukseen. Kolmannella luokalla orkesteri voidaan jakaa jousi- ja puhallinryhmiin. Ohjelmisto koostuu ikätasolle soveltuvasta materiaalista, jota sovitetään tarpeen mukaan eri kokoonpanoille tai käytetään valmista materiaalia. Vuosiluokilla 4–9 orkesterit yhdistetään vuosiluokittain sinfoniaorkestereiksi, jotka soittavat kehitystasolleen sopivaa valmista ja sovittua ohjelmistoa. Tavoitteena on muodostaa jokaisesta orkesterista tasapainoinen, soiva kokoonpano.

Musiikinopetuksessa käytetään monipuolisesti myös koulu- ja bändisoittimia. Musiikkiluokkalaisten soittoharjoituksissa hyödynnetään musiikin teorian ja säveltapailun antamia taitoja. Tavoitteena on soiton puhtaus ja sujuva nuotinlukutaito. Soittamisen avulla opiskellaan ja analysoidaan musiikin rytmiä, melodiaa, harmoniaa, sointiväriä, dynamiikkaa ja muotoa.

Soittamisen osa-alueet	Keskeistä	Toimintatapoja	Toimintaympäristö ja välineet
Yhteismusisointi ja orkesterityö	<ul style="list-style-type: none"> · musiikin eri osa-alueiden; rytmin, melodian, harmonian, sointiväriin, dynamiikan ja muodon opiskeleminen · taitojen syventäminen oman orkesteri-instrumentin ja muun soittamisen avulla 	<ul style="list-style-type: none"> · jousi- ja puhallinorkesterit · sinfoniaorkesteri · erilaiset pienkokoonpanot muun muassa duot, triot, kvartetit, bändit · kansanmusiikkiryhmät · kehosoitimet · koulusoittimet 	<ul style="list-style-type: none"> · riittävän suuri orkesteritila · orkesterisoittimet ja soittamisen apuvälineet · monipuolinen orkesterinuotisto · nuottitelineitä · koulu- ja bändisoittimet sekä soittamisen apuvälineet
Soitonopetus	<ul style="list-style-type: none"> — oman instrumentin soiton opiskelu · musiikillisten taitojen syventäminen 	<ul style="list-style-type: none"> · Oulun kaupungin musiikkiluokkien soitonopetus · Oulun konservatorio · yksityinen soitonopetus 	<ul style="list-style-type: none"> · koulussa tarvitaan useita soitonopiskelutiloja, joissa on piano, nuottitelineitä, peili ja liitutaulu

2.3. Musiikinteoria ja säveltapailu

Teorian ja säveltapailun opetuksen tavoitteena on tukea käytännön musisointia sekä antaa oppilaille sujuva nuoteista laulamisen ja soittamistaito.

Musiikkiluokilla suoritetaan liitteenä olevat musiikinteorian ja säveltapailun perustasot yhteistyössä musiikkioppilaitosten kanssa.

Musiikin teorian ja säveltapailun osa-alueet	Keskeistä	Toimintatapoja	Toimintaympäristö ja välineet
Musiikin teoria ja säveltapailu	<ul style="list-style-type: none"> · musiikin eri osa-alueiden; rytmin, melodian, harmonian, sointiväriin, dynamiikan ja muodon opiskeleminen · opetus tapahtuu erillisillä teoria- ja säveltapailutunneilla sekä käytännön tilanteissa kuoron, orkesterin ja soittamisen yhteydessä · peruskoulun aikana opetetaan musiikinteorian ja säveltapailun perustasojen oppiaines seuraavasti: 3.-4. luokan musiikin perusteet 1 5.-6. luokan musiikin perusteet 2 7-9. luokan musiikin perusteet 3-4 <p>SML Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry: www.musicedu.fi</p> <p>Oulun Konservatorion teorian oppisisällöt (2012) liitteenä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · kuunteleminen · laulaminen · soittaminen · liikkuminen · rytmien ja melodioiden kirjoittaminen kuullun perusteella · rytmien ja melodioiden tapailut · rytmien ja melodioiden keksintä · omat sävellykset 	<ul style="list-style-type: none"> · musiikin oppikirjat · teoria- ja säveltapailumateriaalit · orkesteri-, bändi- ja kuoromateriaalit · erilaiset musiikin tietokoneohjelmat

2.4 Musiikintuntemus

Musiikkiluokkalainen opiskelee musiikkitietoa monipuolisesti ja laajasti, oppii tarkastelemaan ja arvioimaan kriittisesti erilaisia äänympäristöjä. Yhdessä musiikillisten taitojen -laulamisen, soittamisen, musiikin teorian, säveltapailun, musiikkiliikunnan ja musiikin tuntemuksen -kanssa musiikkiluokkalainen saa vahvan musiikillisen yleissivistyksen. Yhteistyö eri kulttuuritahojen

kanssa innostaa musiikkiluokkalaista tulevaisuudessa monipuoliseksi kulttuurin kuluttajaksi.

Musiikintuntemuksen ja kuuntelun avulla opiskellaan ja analysoidaan musiikin rytmiä, melodiaa, harmoniaa, sointiväriä, dynamiikkaa ja muotoa. Pääpaino on musiikin eri tyyli- ja laajuuksien erityispiirteiden hahmottamisessa ja ymmärtävässä kuuntelussa.

Yläkoulun aikana suoritetaan musiikkitiedon peruskurssi 4, joka on liitteenä.

Musiikintuntemuksen osa-alueet	Keskeistä	Toimintatapoja	Toimintaympäristö ja välineet
Soitin-musiikki Laulumusiikki	<ul style="list-style-type: none"> tutustutaan erilaisiin soittimiin ja sointiväreihin sekä soitinkokoonpanoihin tutustutaan erilaisiin kuoroihin, kokoonpanoihin ja äänialoihin 	<ul style="list-style-type: none"> musiikin aktiivinen ja analyttinen kuunteleminen integrointi muiden oppiaineiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> konserttikäynnit konserttievierailut kouluun aihepiirejä tukevia äänitteitä ja videoita laadukkaat AV-välineet
Eri aikakausien musiikkia ja tyyli- ja laajuuksia	<ul style="list-style-type: none"> tutustutaan valikoiden eri säveltäjiin, kuten Leevi Madetoja, oululainen säveltäjä 	<ul style="list-style-type: none"> kuunteleminen integrointi muiden oppiaineiden kanssa musiikkiliikunta 	<ul style="list-style-type: none"> musiikkiluokkien kuuntelukasvatuspa ketti laadukkaat AV-välineet
Länsimaisen taidemusiikin historia	<ul style="list-style-type: none"> suoritetaan Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry:n vaatimusten mukainen perustaso, musiikin perusteet 4 	<ul style="list-style-type: none"> kuunteleminen katseleminen omat esitykset integrointi muiden oppiaineiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> äänitteet ja videot konserttikäynnit ja vierailut laadukkaat AV-välineet
Näyttämömusiikki	<ul style="list-style-type: none"> tutustutaan valikoiden ikätasolle sopivaan aineistoon <p>SML Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry: www.musicedu.fi</p> <p>Oulun Konservatorion musiikkitiedon oppisisällöt 2012 liitteenä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> kuunteleminen katseleminen omat esitykset integrointi muiden oppiaineiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> musiikkiluokkien kuunte-lu-kasvatus-paketti laadukkaat AV-välineet videomateriaali vierailut musikaali- ja oopperaesityksissä

2.4.1. Musiikintuntemuksen sisällöt

Vuosiluokat 3–4	Vuosiluokat 5–6	Vuosiluokat 7–9
<ul style="list-style-type: none"> · oman ja muiden tuottaman musiikin kuunteleminen, kuuleminen ja tarkastelu · pohjoismaisia ja eurooppalaisia lauluja soittaen ja laulaen eri musiikin tyyllilajeissa · tutustutaan maakuntalauluihin · tutustutaan näyttämötaideteokseen esim. ooppera, musikaali, elokuvamusiikki · tutustuminen tunnettuihin pohjoismaisiin ja eurooppalaisiin säveltäjiin, kuten Sibelius, Grieg, Mozart, Bach, Vivaldi · sinfoniaorkesteri (soittimet, sointiväri) · vuodenvuoroon liittyvä musiikki (mm. jouluku, pääsiäinen ja kevät) · musiikkielämyksen sanallistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> · kuunnellaan näytteitä taide-musiikin eri tyyliuunnista · kuunnellaan, lauletaan ja soitetaan etelän rytmejä · tutustuminen eri taidemusiikin tyyllilajeihin säveltäjien ja heidän teostensa kautta kuunnellen laulaen ja soittaen: barokki, klassismi, romantiikka, kansallisromantiikka, 1900-luvun musiikki · tutustutaan suomalaisten säveltäjien tuotantoon kuunnellen, laulaen ja soittaen: esimerkiksi Sibelius, Merikanto, Kuula, Sallinen, Rautavaara, Saariaho · vuodenvuoroon liittyvä musiikki, kuten jouluku, pääsiäinen ja kevät · kriittinen musiikin kuuntelu, oman mielipiteen muodostaminen 	<ul style="list-style-type: none"> · ääni, äänenkäyttö ja -huolto, ääniluokat, äänenvoimakkuus ja kuolonhuolto, kuorotyypit · länsimaisen taidemusiikin eri tyyliuunnat (liite 2): keskiaikainen musiikki, renessanssi, barokki, klassismi, romantiikka, 1900-luku · eri maiden kansanmusiikkia, kansantansseja · näyttämömusiikkia: operetti, musikaali, elokuvamusiikki, ooppera ja baletti · jazzin tyyliuunnat ja tunnetuimmat artistit · popmusiikin kehitysvaiheet Suomessa ja ulkomailla · vuodenvuoroon liittyvä musiikki, kuten jouluku, pääsiäinen ja kevät · musiikkiarvostelujen laatiminen · kriittinen musiikin kuuntelu, oman mielipiteen muodostaminen

3. Oppimisympäristö

Musiikkiluokkatyöhön kuuluu olennaisena osana esiintymiset, konsertit, konserttievailut ja opintokäynnit, joita koulu itse järjestää. Lisäksi musiikkiluokkien yhteistyökumppanit järjestävät erilaisia tilaisuuksia, joihin oppilaita pyydetään esiintymään. Tästä johtuen oppimisympäristöön kuuluvat koulujen tilojen lisäksi muun muassa Oulun kaupungin konserttisalit ja kirkot, Oulu-halli ja Valve.

Musiikkiluokkalaiset tarvitsevat riittävän suuren harjoitussalin orkesteri- ja kuoroharjoituksia varten. Tilan täytyy soveltua suurten kokoonpanojen (2–4 luokkaa) harjoittelutilaksi, ja sen läheisyydessä tulee olla säilytystilat isoille orkesterisoittimille, tuoleille ja orkesterinuottitelineille.

Orkesterisoittimen soitonopetusta varten tarvitaan opetustiloja, joissa tulee olla piano, peili, liituntussitaulu ja nuottiteline.

Musiikin erilaiset työtavat asettavat opetustilalle ja oppimisympäristölle muusta koulutyöstä poikkeavia vaatimuksia. Tilan on oltava muunneltavissa saman tunnin aikana avoimesta tilasta erilaisiin ryhmäjärjestelyihin. Musiikkiluokassa on oltava tilaa soittimille, kuorokorokkeille ja musiikkiliikunnalle. Erilaisissa oppimistilanteissa tarvittavien materiaalien on oltava helposti saatavilla, esimerkiksi opetustilan yhteydessä olevissa varastoissa, jotka voivat toimia myös harjoitustiloina. On tärkeää, että opetuksessa voidaan hyödyntää erilaisia tiloja, jotka mahdollistavat oppilaiden eriyttämisen.

Musiikin opetuksen perusvarustukseen kuuluvat säestyssoittimet, kuten piano, kitarat ja laattasoittimet, bändisoittimet, perkussiot, äänentoisto- ja AV-laitteet sekä musiikin tallennukseen, dokumentointiin ja editointiin tarvittava laitteisto. Kuljetuslaatikot ja -välineet edistävät opetustilan muunneltavuutta. Toimiva musiikkikirjasto, joka sisältää muun muassa keskeisen laulumateriaalin, edistää oppilaiden itsenäistä työskentelyä ja tiedonhankintaa.

Oppilaan on pystyttävä hahmottamaan erilaisten työtapojen vaatimukset, ja hän voi olla osaltaan kehittämässä niin fyysistä kuin psyykkistäkin oppimisympäristöä. Oppilaita ohjataan tähän kouluvuosien alusta lähtien. Oppimisympäristön tulee olla kannustava, toiminnallinen ja omatoimisuutta tukeva.

4. Arviointi

Oppilaan edistymistä arvioitaessa otetaan huomioon oppilaan edistyminen suhteessa edellytyksiin. Musiikkiarvosanaa annettaessa otetaan huomioon kaikki tässä opetussuunnitelmassa mainitut osa-alueet, suhtautuminen musiikin opiskeluun sekä innostus ja harrastuneisuus musiikkiin. Arvioitaessa opetussuunnitelman osa-alueita: laulaminen, kuoro, oman instrumentin soittaminen, yhteismusisointi, orkesterityö, musiikin teoria ja säveltapailu, musiikintuntemus ja musiikkiliikunta painotetaan oppilaan vahvimpia alueita. Yläkoulussa oppilaan orkesterityö arvioidaan erillisellä arvosanalla kevätarvioinnin yhteydessä.

Kuvaus oppilaan *hyvästä* (arvosana 8) osaamisesta kuudennen luokan päättyessä

Oppilas

- osaa käyttää ääntään monipuolisesti ja ilmeikkäästi,
- laulaa puhtaasti yksiäänisiä lauluja,
- pystyy osallistumaan kolmiäänisiin kuorolauluihin,
- hallitsee monipuolisesti laulu-, soitto- ja kuoro-ohjelmistoa,
- hallitsee musiikin teorian ja säveltapailun osa-alueet musiikin perusteet 2-tason

vaatimusten mukaisesti,

- pystyy osallistumaan yhteissoittoon omalla orkesterisoittimella tai luokkasoittimilla

yhtyeessä tai orkesterissa,

- pystyy esiintymään ryhmässä erilaisille yleisöille,
- osaa kuvailla musiikkia verbaalisesti.

Kuvaus oppilaan *hyvästä* (arvosana 8) osaamisesta yhdeksännen luokan päättyessä

Oppilas

- osaa käyttää ääntään monipuolisesti ja ilmeikkäästi,
- laulaa puhtaasti sekä yksiäänisiä että moniäänisiä lauluja,
- pystyy osallistumaan neliäänisiin kuorolauluihin,
- hallitsee monipuolisesti ja laaja-alaisesti laulu-, soitto- ja kuoro-ohjelmistoa,
- hallitsee musiikin teorian ja säveltapailun osa-alueet musiikin perusteet 3-tason

vaatimusten mukaisesti,

- hallitsee musiikkitiedon keskeiset asiat musiikin perusteet 4-tason vaatimusten mukaisesti,

- pystyy osallistumaan yhteissoittoon omalla orkesterisoittimella tai luokkasoittimilla

yhtyeessä tai orkesterissa,

- pystyy esiintymään ryhmässä erilaisille yleisöille,
- osaa kuunnella keskittyneesti musiikkia ja tehdä siitä havaintoja sekä esittää

perusteltuja näkemyksiä kuulemastaan.

LIITE 1 Oulun Konservatorion teoriaopetuksen oppisisällöt (2012)

Musiikin perusteet 1

Suoritettuaan oppilas osaa:

Rytmi ja melodia:

- Aika-arvot: kahdeksasosarytmit, -tauot, ja perusjaot,
- Tahtilajit: 2/4, 3/4, 4/4
- Oktaavialat: pieni – 2-viivainen
- Duurit ja mollit kolmeen merkkiin
- Duuriasteikko ja luonnollinen molliasteikko

Harmonia:

- Intervallit ilman laatuja
- Päätehot (I IV V)
- Duuri- ja mollikolmisointu
- Bassolinja

Säveltapailu:

- ***duuri- ja molliasteikon sävelet 1-6***

Musiikin perusteet 2

Suoritettuaan oppilas osaa:

Rytmi ja melodia:

- Aika-arvot: kuudestoistaosarytmit, -tauot ja perusjaot
- 3/8- ja 6/8-tahtilajit
- Duurit ja mollit neljään merkkiin
- Melodinen ja harmoninen molli

Harmonia:

- Intervallien laadut
- Kolmisoinnut (D,m,Y,v) ja niiden käännökset
- Tavallisimmat sijais- ja lainamuunnosoinnut

Säveltapailu:

- ***duuri- ja molliasteikon sävelet 1-6***

Musiikin perusteet 3

Suoritettuaan oppilas osaa:

Rytmi ja melodia:

- Kolmimuunteinen esitystapa, jazzvalssi
- Tahtilajit: duoli, trioli, 9/8 ja 12/8
- Sävellyksen osat ja rakenne
- Duuri- ja mollipentatoninen asteikko, bluesasteikko
- Duuriasteikon moodit

Harmonia:

- nelisoinnut duurissa ja mollissa: rakenne, astemerkintä ja sointumerkki, välidominantti
- Äänenkuljetuksen perusteet
- Bluesharmonia

Säveltapailu:

- Tonaalisia melodioita ilman äänialarajoitusta
- Tavallisimpia muunnosäveliä. Kirja: Tohtori Toonika MP 1-3-kursseissa

OulunKonservatorion musiikkitiedonopetuksen oppisisällöt (2012)

Musiikin perusteet 4K

(Musiikkitiedon peruskurssi)

Suoritettuaan oppilas on tutustunut tyyllilajeihin:

- Keskiaika
- Renessanssi
- Barokki
- Klassismi

- Romantiikka
- 1900-luku
- Soitinoppia
- Katsaus kevyen musiikin historiaan

Musiikin perusteet 4P

(Musiikkitiedon peruskurssi)

Suoritettuaan oppilas on tutustunut tyylilajeihin:

- Blues
- Rhythm & blues
- Soul
- 60-luvun pop-/rocktyylit
- 70-luvun pop-/ rocktyylit
- 80- luvun pop-/rocktyylit
- Katsaus klassisen musiikin historiaan
- Soitinoppia

Musiikin perusteet 5

(sävellyspaja), valinnainen

Suoritettuaan oppilas osaa:

- Käyttää nuotinkirjoitusohjelmaa
- Kehittää omia melodioita
- Tehdä omia sointukiertoja